

Ekonomska aktivnost

Trendovi upućuju na nastavak stagnacije ekonomske aktivnosti.

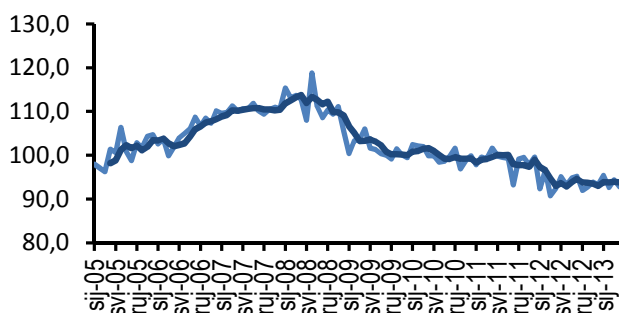
Desezonirani indeks industrijske proizvodnje u travnju je pao za 0,5% u odnosu na isti mjesec prošle godine. U usporedbi s prethodnim mjesecom pad je iznosio 1,5%. Analizom trenda desezoniranog indeksa industrijske proizvodnje

može se zaključiti kako on stagnira već pet mjeseci. Prema grupaciji industrijskih proizvoda najveći pad u odnosu na isti mjesec prošle godine zabilježen je u kategoriji trajnih proizvoda za široku potrošnju (-10,4%) i kapitalnih

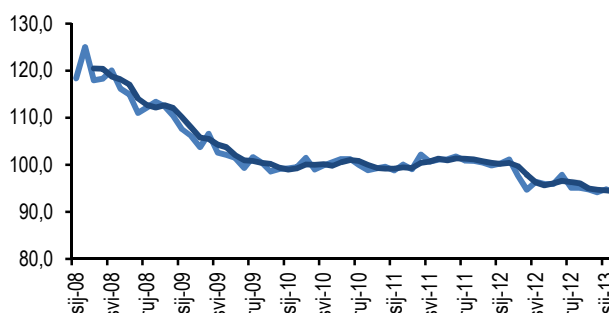
proizvoda (-7,8%). Pad proizvodnje nastavljen je i u kategoriji netrajnih proizvoda za široku potrošnju (-6,2%). Kao i u ožujku, najveći je porast zabilježen u kategoriji energije (13,2%), a vrlo blagi razlog za optimizam daje podatak o porastu proizvodnje intermedijarnih proizvoda te smanjenju zaliha

gotovih proizvoda. Desezonirani podaci o prometu u trgovini na malo pokazuju da je realni promet u toj djelatnosti u ožujku 2013. smanjen za 2,1% u odnosu na isti mjesec prošle godine. Najveći pad prometa je zabilježen u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima.

Indeks industrijske proizvodnje 2010=100

Realni promet u trgovni na malo 2010=100

Životni standard i raspoloženje potrošača

Pouzdanje i očekivanja potrošača ponovo blago rastu usprkos daljnjem padu kupovne moći i životnog standarda.

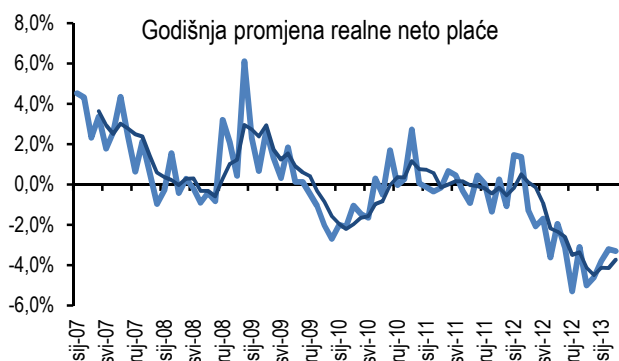
Prosječna realna neto plaća u ožujku 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine bila je niža za 3,3%, što je malo blaži pad nego u veljači, kada je smanjena za 3,7%. Na mjesečnoj razini, realna

neto plaća je u ožujku porasla za 1,3% u odnosu na veljaču 2013. Podaci o kretanju plaća prema djelatnostima pokazuju da je najveći realni porast plaća na godišnjoj razini zabilježen u djelatnosti

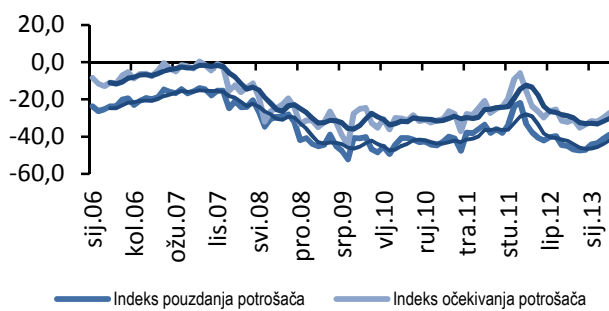
uklanjanja otpadnih voda (18,3%) te znanstvenom istraživanju i razvoju (15,3%). U djelatnosti prerađivačke industrije do najvećeg (ali vrlo blagog) porasta realne plaće u ožujku je došlo samo u proizvodnji računala, elektrotehničkih i optičkih proizvoda (1,5%). Indeks

pouzdanja i indeks očekivanja potrošača u travnju 2013. zabilježili su pozitivna kretanja treći mjesec za redom. Najveći porast optimizma zabilježen je u odgovorima na pitanja o očekivanoj financijskoj situaciji u sljedećih 12 mjeseci te o procjeni pogodnosti trenutka za kupnju trajnih dobara za kućanstvo.

Godišnja promjena realne neto plaće

Indeks pouzdanja i očekivanja potrošača

Tržište rada

Nekoliko pokazatelja pruža osnovu za zaključak da su pozitivna kretanja na tržištu rada posljedica sezonskog efekta.

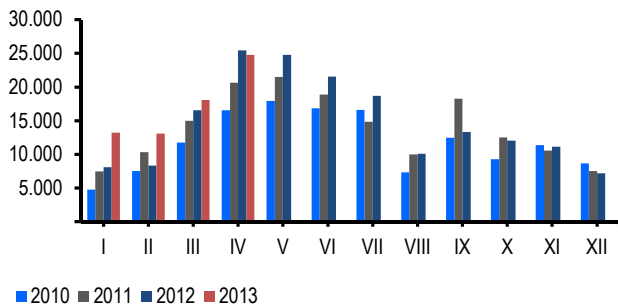
Prema privremenim dnevnim podacima HZZ-a, u Hrvatskoj je 31. svibnja 2013. bilo nezaposleno 333 249 osoba. U odnosu na kraj travnja ukupan broj nezaposlenih se smanjio za 22 349 osoba. Međutim, broj zaposlenih s evidencije u

travnju 2013. bio je manji nego u travnju 2012. godine. Prema zadnjim dostupnim podacima o zapošljavanju po djelatnostima, u travnju 2013. godine najveći broj osoba je zaposlen u djelatnostima ugostiteljstva (24,3%) i trgovine na

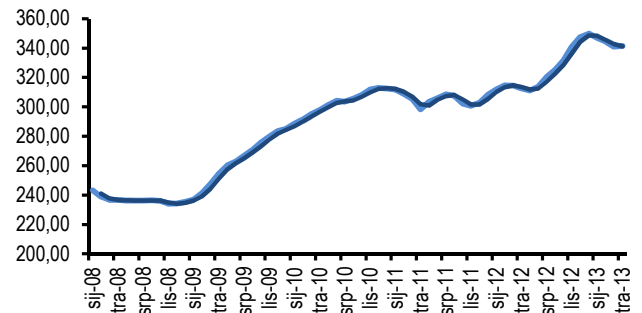
veliko i malo (13,6%), što upućuje na sezonski efekt. U prilog tezi o sezonalnom učinku ide i podatak da je u travnju najveći broj osoba posao dobilo u Splitsko-dalmatinskoj županiji te podjednako u Istarskoj županiji i Gradu Zagrebu. U prerađivačkoj industriji i građevinarstvu

zaposleno je 20,2% od ukupnog broja zaposlenih. Iz evidencije nezaposlenih je na temelju zasnivanja radnog odnosa u travnju izašlo 24 787 osoba, dok je u evidenciju iz radnog odnosa ušlo 12 566 osoba, što znači da je u travnju neto kreacija poslova iznosila 12 221 osobe.

Zaposleni s evidencije

Kretanje broja nezaposlenih osoba (desezonirano)

Financijsko tržište i inflacija

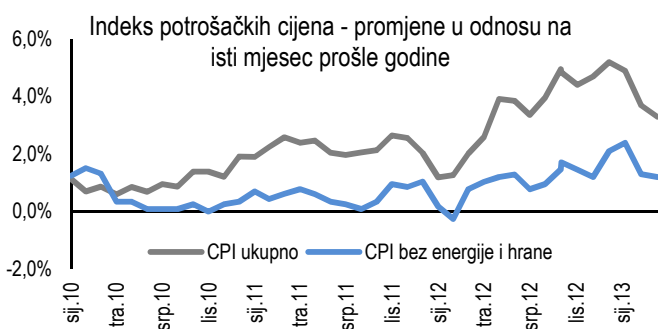
Usporavanje inflacije i pad nominalnih kamatnih stopa daju razlog za optimizam, ali ga rast CDS spreada ublažava.

U travnju 2013. došlo je do daljnjeg usporavanja stope inflacije. U odnosu na isti mjesec prethodne godine Indeks potrošačkih cijena (CPI) bio je viši za 3,3%, dok je u ožujku bio viši za 3,7%. CPI bez energije i hrane je u travnju bio viši za 1,1%, dok je u ožujku bio viši za

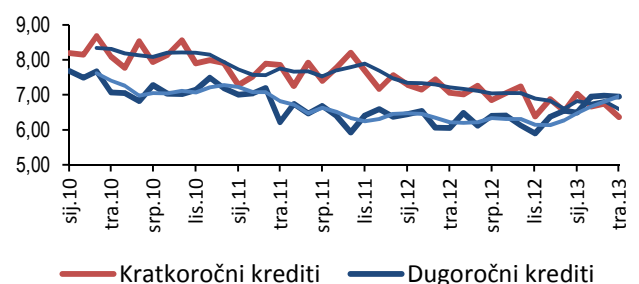
1,3%. Dakle, stopa inflacije usporava treći mjesec za redom, što bi moglo imati pozitivan učinak na kupovnu moć i raspoloženje potrošača te doprinijeti blagom oporavku prometa u trgovini na malo. Prosječne kamatne stope na kunske kratkoročne i dugoročne

kredite (s valutnom klauzulom) u travnju su blago snižene, a kamate na krakoročne kredite su već četrti mjesec za redom više od kamata na dugoročne kredite što bi moglo upućivati na blagi pad averzije prema riziku u bankarskom sektoru. U odnosu na početak svibnja hrvatski CDS spread je ponovno (blago porastao), kao i češki.

U ostalim analiziranim zemljama došlo je do pada CDS spreadova. Najzanimljiviji je slučaj Mađarske i Rumunjske čiji se pad spreada može objasniti odlukom EK na kraju svibnja da se završi Excessive Deficit Procedure budući da su te zemlje stabilizirale svoje javne financije (deficit je smanjen ispod 3% BDP-a). Hrvatska je tako izbila na prvo mjesto prema visini premije rizika.

Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom

CDS Spread

Država	1.4.2013	01.05.2013.	31.05.2013.
Hrvatska	335	295	300
Češka	65	55	60
Mađarska	390	285	280
Poljska	98	80	75
Rumunjska	240	195	180
Slovačka	95	87	85

Izvor: CEE Macro/Fixed Income Daily, Erste Bank

Vanjska trgovina i svijet

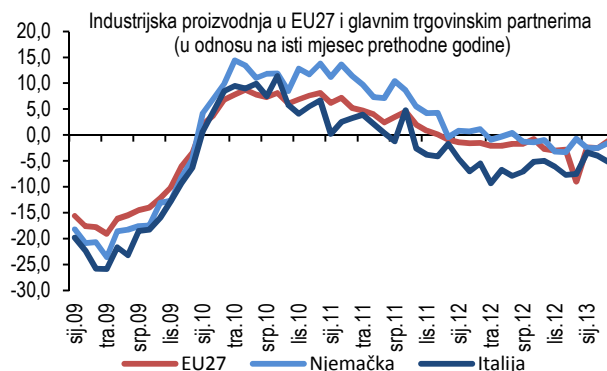
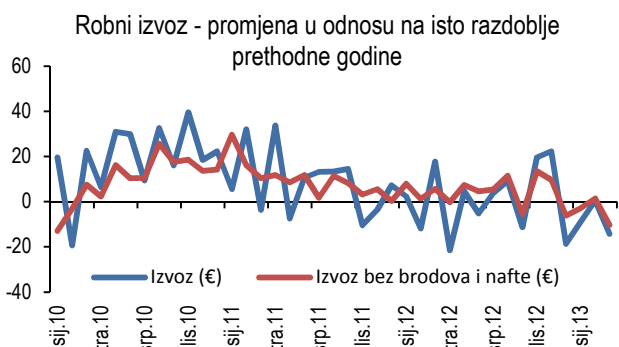
Izvoz ponovno u negativnom i uz korekciju za izvoz brodova. Kretanje industrijske proizvodnje u glavnim trgovinskim partnerima upućuje na stagnaciju inozemne potražnje.

Ukupan robni izvoz (u eurima) je u ožujku 2013. zabilježio pad od -14,21% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Ako se serija izvoza korigira za izvoz brodova i nafte, pad je iznosio -10,29%. Izvoz ostalih prijevoznih sredstava, tj. brodova, smanjio se za 72,2% u

odnosu na isto mjesec prošle godine, dok je izvoz nafte i naftnih derivata porastao 26,04%. Prema podacima Eurostata o industrijskoj proizvodnji u EU27 i glavnim trgovinskim partnerima Hrvatske, može se zaključiti kako je inozemna potražnja u ožujku stagnirala.

Na razini EU 27 došlo je do vrlo blagog usporavanja međugodišnjeg pada industrijske proizvodnje s -2,6% u veljači na -1,1% u ožujku 2013. U Njemačkoj je međugodišnji pad industrijske proizvodnje također usporen, s -2,5% u veljači na -1,5% u ožujku, ali je zato došlo do značajnijeg pada industrijske proizvodnje u Italiji i Sloveniji, koja je nakon pozitivnih 3,1% u veljači

pala na negativnih -3,3% u ožujku. Indikator poslovne klime (BCI) Eurozone je u odnosu na travanj zabilježio blagi porast. Komponente koje su indeks „povukle“ prema gore su zalihe gotovih proizvoda, prošla proizvodnja i stanje ukupnih i izvoznih knjiga narudžbi. Dakle, i dalje je prisutan potencijal za izlazak EU iz drugog vala krize, no taj je potencijal i dalje veoma nestabilan.

Business Climate Indicator

